

CAN YOU ANSWER THESE QUESTIONS?

1. Who was involved in stopping the rebuilding of the Temple (Bais Hamikdash)?
2. Why was Mordechai living in the city Shushan?
3. Who was Achashverosh's father? Who was Vashti's father?
4. Why was the victory over Haman crucial to the rebuilding of the Temple?
5. Why is G-d's name absent from the Megilla?

This and much more will be addressed in the fourth lecture of this series: "Purim".

To derive maximum benefit from this lecture, keep these questions in mind as you listen to the tape and read through the outline. Go back to these questions once again at the end of the lecture and see how well you answer them.

PLEASE NOTE: This outline and source book was designed as a powerful tool to help you appreciate and understand the basis of Jewish History. Although the lectures can be listened to without the use of the outline, we advise you to read the outline to enhance your comprehension. Use it as well as a handy reference guide and for quick review.

THE EPIC OF THE ETERNAL PEOPLE
Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series I Lecture #4

PURIM

I. Preserving History

A.

זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים. אשר קרך בדרך ויזנב בך כל הנחשלים אחריך ואתה עיף ויגע ולא ירא אלקים. והיה בהניח ד' אלקיך לך מכל אויביך מסביב בארץ אשר ד' אלקיך נתן לך נחלה לרשתה תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח. דברים כה:יז-יט

Remember what Amalek did unto thee by the way, when ye were come forth out of Egypt. How he met thee by the way, and smote the hindmost of thee, even all that were feeble behind thee, when thou wast faint and weary; and he feared not G-d. Therefore it shall be, when the L-rd thy G-d hath given thee rest from all thine enemies round about, in the land which the L-rd thy G-d giveth thee for an inheritance to possess it, that thou shalt blot out the remembrance of Amalek from under heaven; thou shalt not forget it.

Deuteronomy 25:17-19

B.

רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך והודעתם לבניך ולבני בניך. יום אשר עמדת לפני ד' אלקיך בחרב באמר ד' אלי הקהל לי את העם ואשמעם את דברי אשר ילמדון ליראה אתי כל הימים אשר הם חיים על האדמה ואת בניהם ילמדון. דברים ד':ט-י

Only take heed to thyself, and keep thy soul diligently, lest thou forget the things which thine eyes have seen, and lest they depart from thy heart all the days of thy life: but make them known to thy sons, and thy sons' sons. Especially the day that thou stoodest before the L-rd thy G-d in Horeb, when the L-rd said unto me, Gather me the people together, and I will make them hear my words, that they may learn to fear me all the days that they shall live upon the earth, and that they may teach their children. **Deuteronomy 4:9-10**

C.

זכור את אשר עשה ד' אלקיך למרים בדרך בצאתכם ממצרים. דברים כד:ט

Remember what the L-rd thy G-d did unto Miriam by the way, after that ye were come forth out of Egypt. **Deuteronomy 24:9**

D.

והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור משפחה ומשפחה מדינה ומדינה ועיר ועיר וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם. אסתר ט: כח

And that these days should be remembered and kept throughout every generation, every family, every province, and every city; and that these days of Purim should not fail from among the Jews, nor the memorial of them perish from their seed. **Esther 9: 28**

E.

כל ספרי הנביאים וכל הכתובים עתידים ליבטל לימות המשיח חוץ ממגילת אסתר. והרי היא קיימת כחמשה חומשי תורה וכהלכות של תורה שבעל פה שאינן בטילין לעולם. ואע"פ שכל זכרון הצרות יבטל ... ימי הפורים לא יבטל שנאמר וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם. רמב"ם הלכות מגילה ב:יח

All the works of the Prophets and all the holy writings are destined to be abolished with the exception of the Megilas Esther. It is as permanent as the five books of the Torah and the laws of the Oral Torah that will never be abolished. And even though all commemorations of difficult times will cease, the days of Purim will not; as it is stated (Esther 9:28) " And these days of Purim will not pass from the Jews and its commemoration will not cease from their seed." **Rambam Hilchos Megillah 2:18**

II. Achashverosh and the Bais Hamikdash

A.

ובמלכות אחשוורוש בתחלת מלכותו כתבו שטנה על ישבי יהודה וירושלם. ובימי ארתחששתא כתב בשלם מתרדת טבאל ושאר כנותו על ארתחששתא מלך פרס וכתב הנשתון כתוב ארמית ומתרגם ארמית. באדין בטלת עבידת בית אלקא די בירושלם והות בטלא עד שנת תרתין למלכות דריוש מלך פרס. עזרא ד':ו-ז,כד

And in the reign of Ahasuerus, in the beginning of his reign, wrote they unto him an accusation against the inhabitants of Judah and Jerusalem. And in the days of Artaxerxes wrote Bishlam, Mithredath, Tabeel and the rest of their companions, unto Artaxerexes king of Persia; and the writing of the letter was written in the Syrian tongue, and interpreted in the Syrian tongue. Then ceased the work of the house of G-d which is at Jerusalem. So it ceased unto the second year of the reign of Darius king of Persia.

Ezra 4:6-7,24

B.

בימים ההם כשבת המלך (אסתר א:ב) וכתוב בתריה בשנת שלש למלכו (אסתר א:ג) אמר רבא מאי כשבת? לאחר שנתיישרה דעתו אמר בלשצר חשב וטעה ואנא חשיבנא ולא טעינא. מאי היא? דכתיב כי לפי למלאות לבבל שבעים שנה אפקוד אתכם (ירמיה כט:י) וכתוב למלאות לחרבות ירושלם שבעים שנה (דניאל ט:ב). חשוב ארבעין וחמש דנבוכדנצר ועשרים ותלת דאויל מרודך ותרתין דידיה הא שבעים. .. אמר ודאי תו לא מיפרקי אפיק מאני דבי מקדשא ואשתמש בהו. אמר איהו מיטעא טעי אנא חשיבנא ולא טעינא. מי כתיב למלכות בבל? לבבל כתיב. מאי לבבל? לגלות בבל. כמה בצירין? תמני. חשיב ועייל חילופייהו. חדא דבלשאצר, וחמש דדריוש וכורש, ותרתין דידיה הא שבעין. כיון דחזי דמלו שבעין ולא איפרק אמר השתא ודאי תו לא מיפרקי. אפיק מאני דבי מקדשא ואשתמש בהו. בא שטן וריקד ביניהן והרג את ושתי. והא שפיר חשב? איהו נמי מיטעא טעי דאיבעי ליה למימניה מחרבות ירושלם. מגילה יא:ב

"In those days as the King was settled" (Esther 1:2) and it is written "in the third year of his reign" (Esther 1:3). Rava said: what is meant by the term "was settled"? It means after his mind was put at ease or settled. Achashverosh said: "Balshazzer calculated but erred. I have unerringly calculated." What does this mean? It is written "At the end of seventy years of the reign of Babylon I will remember you" (Jeremiah 29:10) and it is also written "At the end of seventy years from the destruction of Jerusalem (I will remember and rebuild it)" (Daniel 9:2). Balshazzer added up the 45 years of Nebuchadnezzar, the twenty three years of Evil Merodach, and his own first two years (which equals 70) and (seeing that Jerusalem had not yet been redeemed) said that they will never be redeemed. Thereupon he took out the vessels of the Bais Hamikdash and used them. Achashverosh said, however, that although Balshazzer erred, I have not. Is it written seventy years from the beginning of the kingdom of Babylon? It is written from (the reign of) Babylon; meaning the reign over the Jews or in other words the exile of the Jews to Babylon. How many years were missing then? Eight (from the beginning of the kingdom of Babylon to the exile). He therefore added the one remaining year of Balshazzer, five of Darius and Cyrus, and two of his own to make seventy. When he saw that according to this new calculation seventy years had already passed, he said: "now for sure they will never be redeemed." Thereupon, Achashverosh took out the vessels of the Bais Hamikdash and used them. Satan soon came and "danced between them" and caused that Vashti be killed.

Megillah 11b

C.

אמר רבי יוסי ברבי חנינא ... לבש בגדי כהונה. מגילה יב.

Rabbi Yosi bar Rabbi Chaninah said ... Achashverosh put on the garments of the Cohanim. **Megillah 12a**

D.

הביא כליו וכלי בית המקדש ונמצאו נאים ויפין מכליו. אסתר רבה ב:יא

Achashverosh brought his own vessels (to the banquet) and the vessels of the Bais Hamikdash. He discovered that the vessels of the Bais Hamikdash were more beautiful than his own. **Esther Rabba 2:11**

E.

ע"י שהיו שמחים הם בחורבן הבית אמר הקב"ה בית המקדש חרב ורשע זה עושה מרזיחים וגם ושתי הרשעה עושה מרזיחים. א"ר ג:ג

Because they were rejoicing over the destruction of the Bais Hamikdash, Hashem said: "The Bais Hamikdash is destroyed and this sinner is making a celebration as well as that sinner Vashti. **Esther Rabba 3:3**

F.

למה עשה הקב"ה? בשביל שלא הניחה אחשוורש ליתן רשות לבנות הבית. אמרה לו מה שהחריבו אבותי אתה מבקש לבנות? ילקוט שמעוני אסתר תתרמ"ט

Why did Hashem do it (kill Vashti)? Because she did not let Achashverosh rebuild the Bais Hamikdash. She said to him: That which my forefathers destroyed you wish to rebuild? **Yalkut Shimoni Esther 1049**

G.

ואמר לה מלכא מה צרוך אית לך אסתר מלכתא ומה בעותך אפילו את בעיא לפלגות מלכותי אתנינא לאך לחוד למבני בית מוקדשא דאיהו קאים בתחום פלגות מלכותי לא אתן לך דהכדין קימית. בשבועה לגשם ערבאה וסנבלט חורנאה וטוביה עבדא עמונאה דלא למשבק למבני יתיה דדחל אנא מן יהודאי דלמא ימרדון ביהדא. תרגום אסתר ה:

The king said to Esther: what is your need, Esther, and what is your desire? All that you desire, even half of my kingdom, will I grant it to you with one exception: building the Bais Hamikdash. This is something that I swore to Geshem the Arab, Sanbalat the Horonite, and Tuvia the Amonite slave not to let the Jews rebuild the Bais Hamikdash because I am afraid that they will rebel against me. **Targum Esther 5:6**

H.

על דצית לעיטא אתקצרו יומוהי. תרגום אסתר א:א

Because Achashverosh listened to the advice of Vashti and stopped the building of the Bais Hamikdash his life was shortened. **Targum Esther 1:1**

I.

אמר רבי יהודה ברבי סימון דריוש האחרון בנו של אסתר היה טהור מאמו וטמא מאביו.
ויקרא רבה יג:ה

Rabbi Yehudah BaRabbi Simon said: Darius the Latter was the son of Esther. He was pure from his mother's side and impure from his father. **Midrash Vayikra Rabbah 13:5**

III. Mordechai and the Bais Hamikdash

A.

אשר הגלה מירושלם עם הגולה אשר הגלתה עם יכניה מלך יהודה אשר הגלה נבוכדנצר מלך
בבל. אסתר ב:ו

(Mordechai) who was exiled with the exile that was exiled with Jochonia king of Judah, whom Nebuchadnezzar exiled. **Esther 2:6**

B.

אמר רבא שגלה מעצמו. ולמה שני פעמים אשר הגלה? גלה עם גלות יכניה וחזר לירושלים,
והגלה אותו שנית נבוכדנצר עם גלות אחרונה. ילקוט שמעוני אסתר תתרנ"ג

Rava said that that the term אשר הגלה implies that Mordechai went into exile by himself. And why does it repeat the phrase "was exiled"? It is alluding to the fact that he was first exiled and returned to Jerusalem and then was exiled a second time by Nebuchadnezzar. **Yalkut Shimoni 1053**

C.

ואלה בני המדינה העולים משבי הגולה... אשר באו עם זרובבל ... מרדכי... עזרא ב:א,ב

Now these are the children of the province (of Judah) that went up out of the captivity (in the reign of Cyrus) . . . which came up with Zerubbabel . . . Mordechai... **Ezra 2:1,2**

D.

מרדכי ירד בשביל שיבנה בית המקדש בימיו. ילקוט שמעוני אסתר תתרמ"ה

Mordechai went down [to Shushan] so that the Bais Hamikdash should be built in his time. **Yalkut Shimoni 1045**

IV. Haman and the Bais Hamikdash

A.

באו לבנות בית המקדש ועמד עליהם המן הוא ובנו שמשי הסופר... בשביל שיבטל בנין בית המקדש בימיו. ילקוט שמעוני תרמ"ה

They came to build the Bais Hamikdash and Haman and his son Shimshai the scribe stood up against them . . . so that the building of the Bais Hamikdash should cease in his time. **Yalkut Shimoni 1045**

B.

רחום בעל טעם ושמשי ספרא כתבו אגרא חדא על ירושלם לארתחשסתא מלכא כנמא. עזרא ד:ח

Rehum the chancellor and Shimshai the scribe wrote a letter against Jerusalem to Artaxerxes the king in this sort: **Ezra 4:8** As a result of this letter the building of Jerusalem stopped. **See Ezra 4:23.**

V. Achashverosh's Background and his Rise to Power

A.

אחשורש מלכא פרסאה בר דריוש מלכא מדאה. תרגום שני

Achashverosh the king of Persia was the son of Darius king of Media. **Midrash Targum Shainee**

B.

אמר רב... ושתי היתה נערה ורצתה בין המסובין כשראתה הבית מעורבב שהיתה סבורה שאביה קיים ובאה לחלקו של דריוש וחמל עליה והשיאה לאחשורש בנו. ילקוט שמעוני תרמ"ט

Rav stated that Vashti was a young girl (at the time the Persians and Medes invaded Babylon and sacked the royal palace) and ran amongst the conquerors who had at that time settled themselves in. In the confusion she ran to the man sitting on the royal throne (Darius the Mede) thinking that he was her father (her father had in the mean time been killed). Darius had pity on her and married her off to his son Achashverosh. **Yalkut Shimoni 1049.**

C.

אשר מלך אמר רב שמלך מעצמו. מגילה יא.

"He was the Achashverosh who ruled" (Esther 1:2) Rav said that this implies that he took the position of power on his own. **Megillah 11a**

D.

שלחה ליה בר אהוריירה דאבא . . . מגילה יב:

Vashti sent to Achashverosh the following message: Stablemaster of my father! . . .

Megillah 12b

E.

חיל פרס ומדי הפרתמים וכתוב למלכי מדי ופרס אמר רבא אתנויי אתני בהדדי אי מינן מלכי מינייכו איפרכי ואי מינייכו מלכי מינן איפרכי. מגילה יא.

It is written: "The power of Persia and Media: the nobles." (Esther 1:3) It is also written (the chronicles of) "the kings of Media and Persia." (Esther 10:2) The Persians and Medes made a pact between themselves: If the kings are from me, then the viceroy will be from you. If the kings are from you, then the viceroy will be from me. **Megillah 11a**

VI. National Revigoration

A.

מפני מה נתחייבו שונאיהן של ישראל שבאותו דור כליה . . . אמר רבי שמעון . . . מפני שהשתחוו לצלם. מגילה יב.

Why were the Jews of that generation condemned to destruction? Rabbi Shimon said . . . because they had bowed down to the image that Nebuchadnezzar had erected. **Megillah 12a**

B.

ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה. אסתר ג:ב

And Mordechai would not bow nor prostrate himself before Haman (who had proclaimed himself a god). **Esther 3:2**

C.

אמר רבי אבא בר כהנה גדולה הסרת טבעת יותר ממ"ח נביאים ו'ז' נביאות שנתנבאו להן לישראל שכולן לא החזירום למוטב והסרת טבעת החזירתן למוטב. מגילה יד.

Rabbi Aba bar Cahana said that the removal of the ring from Achashverah (to Haman) had a greater effect than the words of the forty eight prophets and seven prophetesses that prophesied to the Jews. Because none of the prophets could bring about a positive change amongst the Jews but the removal of the ring did. **Megillah 14a**

D.

קימו וקבלו היהודים עליהם ועל זרעם . . . אסתר ט:כז

The Jews affirmed and accepted upon themselves and their progeny . . . **Esther 9:27**

E.

אמר רבא הדור קבלוהו בימי אחשוורש דכתיב קימו וקבלו היהודים קיימו מה שקבלו כבר. שבת פח.

Rava said that the Jews at the time of Achashverash renewed the original pledge that they had made at Sinai as it is written, "The Jews affirmed and accepted." They affirmed what they had originally accepted. **Shabbos 88a**

VII. Destruction of Amalek

A.

להכרית זרעו של עמלק תחילה . . . סנהדרין כ:

The destruction of Amalek comes before the building of the Bais Hamikdash. **Sanhedrin 20b**

B.

כתוב זאת זכרון בספר כתוב זאת מה שכתוב כאן ובמשנה תורה זכרון מה שכתוב בנביאים בספר מה שכתוב במגילה. מגילה ז.

"Write this as a remembrance in a document" (Exodus 17:14). "Write this" refers to the incident recorded in Exodus and Deuteronomy; "a remembrance" refers to the incident recorded in the Prophets (Samuel I Chap. 15); "in a document" refers to the incident recorded in the Megilah. **Megila 7a**

VIII. Shushan

A.

הרצים יצאו דחופים בדבר המלך והדת ניתנה בשושן הבירה והמלך והמן ישבו לשתות והעיר שושן נבוכה. אסתר ג:טו

The posts went out, being hastened by the king's commandment, and the decree was given in Shushan the palace. And the king and Haman sat down to drink; but the city Shushan was perplexed. **Esther 3:15**

B.

ויעבר מרדכי אמר שמואל דעבר ערקומא דמיא. מגילה טו.

"And Mordechai passed" (Esther 4:17) Shmuel said that this refers to Mordechai's passing through a moat. **Megilah 15a**

IX. The Absence of Hashem's Name.

A.

ויכתב מרדכי את הדברים האלה וישלח ספרים לכל היהודים אשר בכל מדינות המלך אחשורוש הקרובים והרחוקים. אסתר ט:ט

And Mordechai wrote these things, and sent letters unto all the Jews that were in all the provinces of the king Achashverash, both nigh and far. **Esther 9:20**

B.

בתלתא בתשרי בטילת אדכרתא מן שטרייא שגזרה מלכות יון גזרה שלא להזכיר שם שמים על פיהם וכשגברה מלכות חשמונאי ונצחום התקיננו שיהו מזכירין שם שמים אפילו בשטרות וכך היו כותבים בשנת כך וכך ליוחנן כהן גדול לקל עליון וכששמעו חכמים בדבר אמרו למחר זה פורע את חובו ונמצא שטר מוטל באשפה וביטלום ואותו היום עשאוהו יו"ט. ראש השנה יח:

On the third of Tishrai the name of Hashem was removed from documents. When the Greeks were in power they decreed that the name of Hashem was not allowed to be mentioned even verbally by the Jews. When the Chasmonaic government was victorious they instituted that Hashem's name be mentioned even in documents. They would write: "such and such a date in the reign of Yochanon the High Priest of the most High G-d". When the Sages became aware of this practice they said: "tomorrow he will pay his debt and the document (with Hashem's name) will be lying in the garbage. The day that they managed to annul this practice was made into a minor holiday. **Rosh Hashana 18b**